

plauktos

UZZIŅAI

- Dzīves dārdzības dēļ pēdējā mēneša laikā Latvijas iedzīvotāji visbiežāk ierobežojusi izklaidi un ēšanu ārpus mājas, aptaujā secinājusi banka "Citadele".
- Pagājušā mēneša laikā 42% iedzīvotāju ierobežojusi tēriņus dažādu kultūras un izklaides pasākumu apmeklēšanai, kamēr 41% ierobežojis tēriņus ēdiena pasūtīšanai vai ēšanai ārpus mājām.
- Vienlaikus 35% respondentu atlikuši došanās ceļojumā, 32% atteikušies no jauna apģērba iegādes, 31% samazinājis elektrības patēriņu mājāsaimniecībā, bet 13% ierobežojusi mājokļa apsildes izdevumus.
- Tāpat 28% respondentu pēdējā mēneša laikā atlikuši mājokļa remontu vai mēbeļu iegādi, 25% atlikuši uzkrājumu veidošanu, savukārt 23% ierobežojusi izdevumus hobijiem un transportam.
- 15% dzīves dārdzības dēļ atlikuši dažādu veidu ārstniecības izdevumus, piemēram, operācijas, izmeklējumus vai ārsta vizītes, bet 6% atlikuši arī medikamentu iegādi.
- Vienlaikus 15% respondentu atlikuši izdevumus, kas saistīti ar sevis pilnveidošanu, piemēram, kursu vai apmācību apmeklēšanu un ar izglītību saistītus tēriņus.
- Aptaujā arī secināts, ka 15%, paredzot dzīves dārdzības pieaugumu, ir iegādājušies nepieciešamās preces, kamēr to cenas nav kāpušas vairāk, bet 5% ierobežojusi bērnu ārpusskolas aktivitāšu apmeklējumu.

AVOTS: ZIŅU AĢENTŪRA LETA

< < Privātās preču zīmes produktu segmentā, salīdzinot 2021. gada desmit mēnešus ar šī gada desmit mēnešiem, būtiski pieaudzis pārdošanas apjoms griķiem (pat četras reizes), makaroniem, pienam, vistas filejai, arī tā sauktajām "Rollton" tipa zupām, kas liecina, ka pircēji arī šādi meklē lētas maltīšu alternatīvas," stāsta "Rimi Latvia" sabiedrisko attiecību vadītājs Juris Šleiers.

Joprojām saglabājoties pieprasījums pēc svaigās gaļas, taču populārāka kļūstot cūkgaļa, kas ir lētāka nekā vistas gaļa, un lielāka interese vērojama arī par gaļu ar kauliņu (šķiņķi ar kaulu, spārniem, stilbiem), kā arī subproduktiem. Salīdzinot šī gada septembra un pagājušā gada septembra rādītājus, vistas gaļas subproduktu (vistu aknu un tādu buljonam noderīgu daļu kā kaklu un muguru) patēriņš audzis par 28%.

Nolūkā mazināt inflācijas radīto spiedienu uz sabiedrību "Rimi" līdz gada beigām fiksējis cenas pieprasītākajiem pārtikas produktiem un pirmās nepieciešamības higiēnas precēm. Savukārt produktiem ar pēdējo dienu termiņiem tiek piedāvāta līdz pat 40% samazināta cena.

Neērtais kaimiņš "Lidl"

Konkurences dēļ "Lidl Latvija" pārdošanas detaļās atturas iedzīvotājiem, taču tās pārstāvis Ingars Rudzītis norāda: "Jau vai-

rākus mēnešus skaidri redzam aizvien pieaugošu cenu jutīgumu. To ietekmē ne tikai inflācija, bet arī vispārējais informatīvais fons. Klienti daudz vairāk uzmanības pievērš akciju piedāvājumiem, lūkojoties pēc finansiāli izdevīgākajiem. Pašlaik arī redzami demonstrējam, ka esam izdevīgākā ikdienas iepirkumu vieta."

Proti, "Lidl" apkopojis lielo ģimenes grozu un, metot kautrību pie malas, salīdzinājis, cik pircējiem tas izmaksā "Lidl", bet cik "Rimi" un "Maxima" veikalos. "Ietaupījums uz lielo ģimenes grozu ir līdz pat 21 eiro," pircējiem pavēsta "Lidl", kas oktobrī Liepājā atvēra savu otro veikalu Parka ielā.

Turpat netālu Zemnieku ielā augusta nogalē durvis vēra starptautiskā pārtikas veikalu tīkla "SPAR" tirgotava. Piektdienas priekšpusdienā tajā ir vien dažī apmeklētāji, novēroja "Kurzemes Vārds".

"Domāju, ka vēl daudzi iedzīvotāji pilsētā nemaz nezina, ka "SPAR" ir atvērts. Pirmajās nedēļās bija ļoti liela liepājnieku un pilsētas viesu, kas tur brauca garām, interese. Pēdējās nedēļās redzam, ka pircēju plūsma nedaudz samazinājusies. Vasara beigusies, un arī tam droši vien ir kāda ietekme, tāpat netālu atvērts arī jauns veikals. Prieks redzēt, ka Liepājā tirdzniecība atstās, bet, protams, tas ietekmē pircēju plūsmu esošajiem tirgotājiem. Attiecīgi katram jādomā, kā

EKSPERTE

Piemērots laiks kooperēties

Elīna Pelčere,
finanšu un pārdošanas
trenere

Tas, cik ilgi spēsim izturēt šādu dārdzību, ir atkarīgs no katra spējas pielāgoties un drošības spilvena lieluma. Būtiski ir laikus rēķināties, ka nav jau daudz variantu, ir jādomā, kā izdzīvot. Jostas savilkšanai ir robežas, tātad vajadzētu domāt par risinājumiem papildu peļņas iespējām. Sākt mācīties, lai iegūtu prasmes, kas nākotnē palīdzēs pelnīt vairāk. Uz lapas uzrakstīt visas prasmes, kas ir iegūtas dzīves laikā, un apdomāt, kuru varētu izmantot naudas pelnīšanai. Ja prasmes ir kaut vai par 10%, to vienmēr var noslīpēt, jāmeklē viss, ko mēs protam, kas mums ir, nevis pretēji.

Nemot vērā, ka nezinām, cik ilgi šis periods ievilksies, ir svarīgi, ka mēs domājam ilgtermiņa risinājumus un izturamies atbildīgi gan pret maku, gan savu mentālo veselību. Cilvēki ļoti bieži taupa uz savu prieku. Tas aizved pie tā, ka mēs ikdienā jūtam nogurumu no sava darba, bet nejutām nekādu prieku no nopelnītā, un tas var novest pie izdegšanas. Būtiski no katras algas daļu novirzīt apzinātai sevis iepriecināšanai un patiesai enerģijas atjaunošanai. Mēs zinām, ka "junk food" nodara kaitējumu mūsu ķermenim, bet bieži neaizdomājamies, ka savu prātu atpūtinām ar "junk food", kas ir TV, ziņas, alkohols, datorspēles – ātra sevis atslābināšana bez kvalitatīvas relaksācijas. Tas noved pie slikta noskaņojuma, un tad mums gribas sevi iepriecināt. Bieži vien tas izpaužas impulsa pirkumos, un beigās iztērējam vairāk, nekā ja būtu atvēlējuši 10% no saviem ienākumiem apzinātai atpūtai un savam priekam. Tādēļ ir svarīgi izvērtēt, ko mums maksā ietaupīšana uz sevi. Iesaku sarakstīt esošos izdevumus Excel tabulā, izvērtēt, no kurām pozīcijām esat gatavi atteikties (maksas aplikācijas, TV), kurām uzlikt konkrētus limitus (pārtika, transports utt.) un kuras ir iespējams aizstāt ar barteru vai bezmaksas (sports, meistarklases, grāmatas). Iegūto skaitli ir vērtīgi

savu pircēju piesaistīt un noturēt," pauž "SPAR Latvija" valdes priekšsēdētājs Andris Vilcmeiers. Viņš gan uzsver, ka "SPAR" no konkurences nebaidās, tas turpināšot paplašināt savu piedāvājumu un īstenošot dažādas aktivitātes gan veikalā, gan pilsētā. Arī plāni izvērst savu darbību neesot atlikti – novembrī Latvijā trešo "SPAR" tirgotavu plānots atvērt

uzreiz novirzīt savam mērķim. Ja šāda taupīšana šķiet nepieņemama vai dzīvesprieku apēdoša, tad neatliek nekā cits, kā domāt risinājumus pelnīšanai vairāk esošā darba ietvaros (gabaldarbi, kāpšana pa karjeras kāpnēm), darba nomaiņa vai piestrādāšana brīvā laikā. Arī savā ģimenē domāju, kā taupīt. Mums ir ļoti veicies ar to, ka paši varam regulēt siltumu savā mājoklī, telpas, kuras izmantot maz, neapsildām. Pārgājām uz vienu ģimenes auto. Turamies pie principa, ka pārtikai un transportam ir savs limits, un sekojam līdz tam aplikācijā *Tricount*.

Acīmredzami arī tirgus cenas pielāgoties šai situācijai, var novērot darbalaika izmaiņas, daži ēdinātāji meklē iespējas saglabāt

esošās cenas, piedāvājot lētākus ēdienus, kāds samazina porciju apmērus. Mans ieteikums ir fokusēties uz savu lojālo klientu, saprast, kas šim klientam ir svarīgs, kādēļ viņš iegādājas pakalpojumu, un nodrošināt maksimālo servisu šim cilvēkam. Ja skriesim līdz atlaižu piedāvājumiem, mēs tikai sāksim nevajadzīgu dempingu, kas nevienam uzņēmējam nebūs labvēlīgs. Manuprāt, ir ļoti svarīgi runāt ar klientiem un sadarbības partneriem. Šis ir piemērots laiks meklēt dažādas kooperācijas – apvienoties kopējās telpās, izmantot loģistikas optimizāciju, veikt kopīgus pasūtījumus apjoma atlaidēm, dalīties ar darbiniekiem, lai nav jāatlaiz, ja nevaram nodrošināt pilnu slodzi. Tas nav kauns meklēt risinājumus, šobrīd visi domā par gudru saimniekošanu, tādēļ tas ir labs brīdis sarunām un sadarbībai.

To, kad šis dārdzības vadzīs lūzīs, noteikti neviens pilnīgi precīzi nespēs prognozēt, jo to ietekmē agresora darbības, iespēja izmantot alternatīvus enerģijas avotus, kā arī mūsu pašu spēja pārorganizēt ikdienas paradumus. Es emocionāli gatavojos, ka tāds būs viss 2023. gads. Ja cenas pozitīvajā virzienā mainīsies ātrāk, tas būs patīkams pārsteigums. ▀

NODERĪGI

ELĪNAS PELČERES IETEIKUMI

- Nekad neturi visu naudu vienā kontā, jo tas rada iluzoru sajūtu, ka visam pietiks. Sadali naudu pa vairākiem mērķa kontiem, lai zini, cik tieši ir brīvu naudas līdzekļu.
- Samaksā saviem mērķiem mazāko iespējamo summu katru mēnesi. Labākos mēnešos vari summu palielināt, lai veidojas ieradums krāt pat taupības laikus.
- Pieslēdz Digitālo krājeksi – kad norēķināsies ar karti, summa tiks noapaļota līdz pilnam eiro un starpība tiks ieskaitīta tavā krājkontā. Tas ir viegls veids, kā uzkrāt un pat nepamanīt. Gada beigās būs patīkams bonuss.
- Saraksti visas izdevumu pozīcijas *Excel* vismaz vienu mēnesi un izvērtē, ko esi gatavs *nogriezt*, limitēt vai aizstāt ar bezmaksas.
- Pieslēdz aplikāciju *Tricount* un uzliec konkrētām pozīcijām naudas limitus. To var savienot ar ģimeni un, kad limits sasniegts, vienoties par risinājumiem.
- Pats būtiskākais, nepārmēt un neiznīcīni motivāciju cilvēkam, kurš pelna mums naudu, – SEV.

Cēsīs, bet līdz gada beigām ieceirēts atklāt vēl divas tirgotavas.

"Krīzes agri vai vēlū beidzas, un vienmēr tas bijis arī iespēju laiks. Pašreizējā krīze nav salīdzināma ar 2008. gadu, kad bija vispārējs ekonomikas sabrukums, bezdarbs utt. Šobrīd primārā problēma slēpjas tajā, ka sadārdzinājušies energoresursi. Protams, pircēji to izjūt savā ma-

ciņā, attiecīgi patērētāju uzvedība mainās, cilvēki skatās, kā var ietaupīt, meklējot lētākas preces, mazāk iegādājas luksusa preces vai tās, kuru iegādi var atlikt uz vēlāku laiku. Taču, ja salīdzina ar jau minēto 2008. gadu, situācija kopumā ir daudz labāka – cilvēkiem nauda ir, tikai pircēji kļuvuši izvēlīgāki un piesardzīgāki," saka A. Vilcmeiers. ▀